

Uchwała Komisji Habilitacyjnej

z dnia 27 września 2013 roku

**w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych
dr Barbarze Iwańskiej**

Komisja Habilitacyjna działając przy uwzględnieniu i na podstawie:

- art. 16 ust. 1 i ust. 2, art. 18a ust. 8 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 ze zm.),
- § 15 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 września 2011 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. nr 204, poz. 1200),
- rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz.U. nr 196, poz. 1165)
- uchwały Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 9 kwietnia 2013 r. powołującej Komisję Habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Barbary Iwańskiej:

podjęła w głosowaniu jawnym jednogłośnie uchwałę wyrażającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr Barbarze Iwańskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych, w dyscyplinie prawo.

UZASADNIENIE

I. Postępowanie habilitacyjne zostało wszczęte na wniosek dr Barbary Iwańskiej z dnia 11 lutego 2013 r. skierowany wraz z autoreferatem do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów Sekcji i Nauk Humanistycznych i Społecznych, w którym wskazała Radę Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego jako jednostkę organizacyjną posiadającą uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego.

Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów w dniu 9 kwietnia 2013 r. powołała Komisję Habilitacyjną w celu przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego dr Barbary Iwańskiej w składzie:

Prof. dr hab. Bogdan Dolnicki – Przewodniczący Komisji

Dr hab. Nina Półtorak – Sekretarz Komisji

Dr hab. Jerzy Stelmasiak, prof. UMCS – Recenzent

Dr hab. Jerzy Supernat, prof. UW r – Recenzent

Prof. dr hab. Andrzej Wasilewski – Recenzent

Dr hab. Andrzej Matan - Członek Komisji

Prof. dr hab. Marek Górski – Członek Komisji

II. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz. 595 ze zm., dalej jako „ustawa”), stopień doktora habilitowanego może zostać nadany osobie, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową. Zgodnie z art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy osiągnięciem tym może być dzieło opublikowane w całości lub w znacznej części, albo jednotematyczny cykl publikacji. Kryteria oceny dorobku naukowo-badawczego habilitanta określa § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165), natomiast kryteria oceny dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego oraz w zakresie współpracy międzynarodowej określa § 5 powołanego rozporządzenia.

III. Komisja Habilitacyjna stwierdziła, że najważniejszym osiągnięciem naukowym Habilitantki w rozumieniu art. 16 ust. 1 ustawy, po osiągnięciu stopnia naukowego doktora nauk prawnych, jest monografia pt. *Koncepcja „skargi zbiorowej” w prawie ochrony środowiska*, Wolters Kluwer Polska SA, Warszawa 2013. Publikacja ta stanowi oryginalne monograficzne przedstawienie koncepcji skargi zbiorowej, rozumianej jako instytucja prawna mająca na celu ochronę środowiska stanowiącego dobro wspólne. Podjęta przez Habilitantkę problematyka prawna nie była do tej pory przedmiotem odrębnego opracowania w doktrynie polskiego prawa

ochrony środowiska. Jest natomiast przedmiotem, podlegającej ciągłej ewolucji, regulacji prawnej, a także przedmiotem orzecznictwa sądowego oraz dyskusji w literaturze prawniczej, w szczególności obcojęzycznej. W związku z tym, wybór tematu monografii jest w pełni uzasadniony, a oceniając monografię, zawierającą szerokie i szczegółowe przedstawienie teoretycznych i praktycznych aspektów koncepcji skargi zbiorowej w prawie ochrony środowiska, ma charakter nowatorski i wypełnia lukę w polskiej doktrynie prawa ochrony środowiska.

Komisja ocenia, że przyjęte założenie badawcze i cele opracowania w postaci próby zdefiniowania i opisanie instytucji prawnej skargi zbiorowej w prawie ochrony środowiska, jej ukazanie w szerszym kontekście problematyki środowiska jako przedmiotu regulacji prawnej, uzasadnienia jej znaczenia wśród instrumentów prawnych ochrony środowiska jako dobra wspólnego, a także oceny obowiązujących rozwiązań prawnych, dotyczących skargi zbiorowej z punktu widzenia ich efektywności, kompletności oraz w aspekcie komplementarności krajowych i unijnych środków ochrony prawnej środowiska, zostały prawidłowo sformułowane i dobrze zrealizowane. Podporządkowana im konstrukcja pracy pozwoliła na wszechstronną i wnikliwą analizę przedmiotowej instytucji prawnej i jej przedstawienie w szerszym kontekście ochrony środowiska jako przedmiotu regulacji prawnej oraz gwarancji prawnych ochrony środowiska.

Na uwagę zasługuje udana próba zdefiniowania i opisanie instytucji prawnej skargi zbiorowej jako instrumentu prawnego, który może stanowić narzędzie realizacji, wyróżnionej przez Autorkę, koncepcji tzw. altruistycznej ochrony środowiska, kluczowej z punktu widzenia przyjętego celu badawczego pracy. Koncepcji, której istotą, w odróżnieniu od tzw. egoistycznej ochrony środowiska, jest, w ujęciu Autorki, bezpośrednia ochrona środowiska jako dobra wspólnego i która słusznie ujęta jest jako zbiorcze określenie dla zróżnicowanych form podejmowania działań społecznych na rzecz ochrony środowiska jako dobra wspólnego.

Przeprowadzona w monografii analiza koncepcji skargi zbiorowej w prawie ochrony środowiska, w tym zamykające opracowanie rozważania poświęcone instytucji prawnośrodowiskowej skargi zbiorowej w świetle aktualnie obowiązujących rozwiązań prawnych (w prawie międzynarodowym, prawie Unii Europejskiej i prawie polskim), przedstawione w szerszym kontekście zagadnień dotyczących m.in. procesu „globalizacji” i „europeizacji” odpowiednich rozwiązań prawnych, umożliwiły Autorce sformułowanie interesujących wniosków końcowych dotyczących miejsca i

znaczenia koncepcji skargi zbiorowej w prawie ochrony środowiska, w tym także w kontekście prawa do sądu, oraz postulatów *de lege ferenda*.

W ocenie Komisji przedstawione w monografii zagadnienia mają istotne teoretyczno-poznawcze i praktyczne znaczenie. Na podkreślenie zasługuje prawidłowo zastosowana w pracy metoda dogmatyczno-prawna, przyjęta konstrukcja pracy, logiczna sekwencja prowadzonych rozważań i dyskursywny charakter prowadzonych wywodów, zakończonych na każdym etapie stosownym podsumowaniem. Walorem pracy jest także dobór i rzetelny sposób wykorzystania bardzo obszernego materiału źródłowego, determinowany interdyscyplinarnym charakterem omawianej problematyki. Podejmowane rozważania w szerokim zakresie nawiązują nie tylko do doktryny z zakresu prawa publicznego i prywatnego, polskiej i obcojęzycznej, ale także bogatego orzecznictwa sądowego, w tym unijnego i polskiego, a w uzasadnionym zakresie także do pozaprawnych aspektów omawianej problematyki. W ogólnej ocenie Komisji monografia habilitacyjna przygotowana została bardzo starannie, tak od strony merytorycznej, jak i formalnej, jest wysoce wartościowa i inspirująca dla doktryny prawa ochrony środowiska. Tej jednoznacznie pozytywnej oceny nie zmienia dyskusyjność niektórych podejmowanych w monografii rozważań co do proponowanych rozwiązań prawnych, które z tego powodu mogą wywołać w doktrynie dalszą dyskusję (co jest także zaletą ocenianej pracy).

Oceniając zatem monografię pt. *Koncepcja „skargi zbiorowej” w prawie ochrony środowiska*, Komisja jednoznacznie uznała, że dzieło to stanowi znaczący wkład w rozwój nauki prawa.

IV. Na pozostały dorobek naukowy Habilitantki, po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych w zakresie prawa, składa się 27 opracowań, w tym 18 samodzielnych i 9 współautorskich, dotyczących przede wszystkim szeroko ujmowanej problematyki polskiego i unijnego prawa ochrony środowiska. Dorobek ten obejmuje, obok wskazanej powyżej monografii, artykuły i rozdziały w pracach zbiorowych, a także artykuły, przeglądy orzecznictwa lub raporty, które opublikowane zostały w czasopiśmie, wersjach elektronicznych lub dokumentach konferencyjnych. Podkreślenia wymaga, że wiele z nich jest w języku angielskim. Podejmowane w nich zagadnienia przyporządkowane zostały do trzech podstawowych zespołów zagadnień: problematyki gwarancji prawnych ochrony

środowiska, europeizacji krajowego prawa ochrony środowiska oraz prawnej problematyki gospodarowania zasobami środowiska. Niemniej przyporządkowanie to wynika raczej z dominującego w określonej publikacji nurtu rozważań, podejmowane bowiem w poszczególnych tekstach analizy z reguły mają charakter kompleksowy, uwzględniające różne punkty widzenia, co bez wątplenia podnosi ich wartość. W ocenie Komisji na szczególne wyróżnienie zasługują następujące publikacje: po pierwsze - publikacja dotycząca procesu stanowienia prawa UE (The Need to Consolidate EU environmental law; A Polish Perspective, [w:] R. Macrory (red.): Reflections on 30 Years of EU Environmental Law. A High Level of protection? Europa Law Publishing, Groningen 2006, s. 493–502, w której Autorka na podstawie analizy dotychczasowej linii rozwojowej unijnego prawa ochrony środowiska wysuwa zasadny postulat potrzeby konsolidacji unijnych przepisów prawa ochrony środowiska; po drugie – publikacje dotyczące interpretacji i stosowania unijnego prawa ochrony środowiska oraz zjawiska europeizacji polskiego prawa ochrony środowiska, w tym: *The problem of revision of settled case-law of the ECJ regarding the interpretation of art.230 (4) of the EC Treaty (notes to the case T-150/05 Sahlstedt and Others v the Commission*, [w:] (red.) J. Stelmach, R. Schmidt Krakauer-Augsburger Rechtsstudien. Wettbewerb der Staaten -Wettbewerb der Rechtsordnungen, Wolters Kluwer Polska – Oficyna 2010, s. 163–189, w której Autorka dokonuje krytycznej analizy orzecznictwa TSUE dotyczącego systemu środków służących zapewnieniu kontroli legalności unijnych aktów w kontekście zasad efektywnej ochrony prawnej jednostek i efektywności prawa unijnego; *Oceny oddziaływania na środowisko w świetle orzecznictwa ETS*, [w:] Europejski Przegląd Sądowy z 2007, nr 10, s. 27–44, w której przeprowadzona została analiza orzecznictwa TSUE dotyczącego interpretacji przepisów tzw. dyrektywy OOŚ pozwalająca Autorce na sformułowanie szeregu ważnych wniosków dotyczących obowiązków państw członkowskich określonych w tej dyrektywie; *Postępowanie w przedmiocie wydania „decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach” – dylematy interpretacyjne*, [w:] Wspólnotowe prawo ochrony środowiska i jego implementacja w Polsce trzy lata po akcesji, M. Bar, J. Jendrośka (red.), Wrocław 2008 r., s. 199–238 oraz *Obowiązek prawny klasyfikacji „obszarów specjalnej ochrony ptaków” w orzecznictwie ETS i prawie polskim*, [w:] Europejski Przegląd Sądowy 2008, nr 7, s. 27–36, w których Autorka poddaje analizie, ocenie i interpretacji odnośne przepisy polskiego prawa ochrony środowiska w świetle obowiązku efektywnej implementacji

dyrektyw unijnych i orzecznictwa TSUE oraz wskazuje na istotne praktyczne konsekwencje z tego wynikające; po trzecie – publikacje dotyczące prawnej problematyki gospodarowania zasobami środowiska, w tym: *Co-operation in GMO-matters in Polish law* [w:] *Recht und Um-Welt. Essays in honour of Prof. Dr. Gerd Winter, L. Krämer* (red), Europa Law Publishing, Groningen 2003, s. 351–372; *Obowiązki podmiotu odpowiedzialnego i wytwórcy produktów leczniczych w zakresie ochrony środowiska w przepisach prawa farmaceutycznego*, [w:] *Prawo i Środowisko* z 2010 r. nr 3 (63), ss. 78–94 (wspólnie z dr M. Krekora); *Koncepcja zintegrowanych planów ochrony dla parków narodowych i obszarów Natura 2000* [w:] *Prawo i Środowisko* 2009, nr 3 (59), s. 100–110, *Environmental Governance in Poland* (chapter 11, s. 209–234, wspólnie z dr. P. Czepielem oraz dr. M. Stoczkiewiczem) oraz *Water management and protection in Poland* (chapter 22, s. 463–482, wspólnie z dr. P. Czepielem oraz dr. M. Stoczkiewiczem), obydwie [w:] *Environmental Protection in Multi-Layered Systems Comparative Lessons from the Water Sector*, ed. by M. Alberton and F. Palermo, Leiden • Boston 2012, wszystkie zawierające precyzyjną analizę prawniczą wybranego sektorowego zagadnienia z zakresu prawa ochrony środowiska. W tym ostatnim nurcie na uwagę zasługuje także publikacja zawierająca 32 praktyczne porady i wyjaśnienia z zakresu polskiego i unijnego prawa ochrony środowiska (*Prawo ochrony środowiska – porady i wyjaśnienia*, [w:] Publikacja elektroniczna programu Lex Polonica, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis Sp. z o.o.).

Dr Barbara Iwańska nie jest autorką ani współautorką publikacji naukowej w czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) i na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH). Nie może to jednak wpływać na ocenę jej osiągnięć ani aktywności naukowej. Lista czasopism naukowych ERIH w istocie nie obejmuje czasopism z zakresu nauk prawnych. Dlatego w ocenie Komisji kryterium to nie jest przydatne przy dokonywaniu oceny dorobku naukowego Habilitantki. Biorąc pod uwagę opisane wyżej publikacje, z których znaczna część została opublikowana w języku angielskim, w uznanych wydawnictwach, jej dorobek naukowy w tym zakresie należy uznać za znaczny.

W podsumowaniu oceny dorobku naukowego dr Barbary Iwańskiej Komisja uznaje, iż jest on zróżnicowany i stosunkowo obszerny, wskazujący na ciągły rozwój naukowy Habilitantki. Najważniejsze z nich dotyczą istotnych i niejednokrotnie kontrowersyjnych zagadnień, które przedstawione są w sposób rzetelny i rzeczowy

wraz z prezentacją własnego stanowiska w odniesieniu do analizowanych zagadnień. Przytoczona w nich argumentacja prawnicza, jak i sformułowane wnioski spotykały się z uznaniem środowiska prawniczego, były także uwzględniane w praktyce prawniczej (orzecznictwie sądowym). Dlatego dorobek ten jest wartościowy i niewątpliwie stanowi znaczny wkład w rozwój nauki prawa, w szczególności doktryny prawa ochrony środowiska.

V. Aktywność naukowa Habilitantki przejawia się także we współpracy, w tym o wymiarze międzynarodowym, z instytucjami, organizacjami i sieciami naukowymi, udziale w konferencjach i wyjazdach studyjnych, programach badawczych, a także w dorobku dydaktycznym, organizatorskim i popularyzującym naukę. Komisja wysoko oceniła zarówno dotychczasowe osiągnięcia Habilitantki w zakresie działalności dydaktycznej jak i jej aktywność naukową i organizacyjną w kraju i zagranicą.

Dr Barbara Iwańska brała udział w 24 tematycznych konferencjach naukowych lub seminariach naukowych, które organizowane były przez różne ośrodki naukowe, krajowe i zagraniczne i które poświęcone były zagadnieniom z zakresu prawa ochrony środowiska, prawa europejskiego, prawa i postępowania administracyjnego. Udział ten miał charakter bierny lub czynny w postaci czy to wygłoszonego referatu, udziału w dyskusji, opieki merytorycznej nad przygotowaniem konferencji, prowadzenia sesji lub przygotowania raportu krajowego (jak przedstawiono w zał. nr 7 jej wniosku o wszczęcie postępowania).

Na wysoką ocenę zasługuje współpraca naukowa dr Barbary Iwańskiej z instytucjami i sieciami naukowymi. Dr Barbara Iwańska jest od 2002 r. jednym z dwojga reprezentantów Polski w Avosetta Group - gremium europejskiego forum prawników, przedstawicieli środowisk naukowych uniwersytetów europejskich, zajmujących się prawem ochrony środowiska oraz przedstawicieli właściwych instytucji Unii Europejskiej. Gremium to stanowi forum wymiany naukowej, a Habilitantka aktywnie uczestniczy w jego działalności (jak wynika z zał. nr 7 jej wniosku o wszczęcie postępowania). Habilitantka od 2004 r. jest także członkinią Rady Naukowej Tatrzńskiego Parku Narodowego.

Podkreślenia wymaga także udział dr Barbary Iwańskiej w projektach/programach badawczych (np. *Integrated management of biological and landscape diversity for sustainable regional development and ecological connectivity in the Carpathians*, Project SEE/B/0010/2.3/X; efektem jej udziału w tym projekcie jest m.in

przygotowany raport krajowy) i edukacyjnych (np. w projekcie edukacyjnym Akademia Ochrony Przyrody zorganizowanym przez Instytut Ochrony Przyrody PAN przy współpracy Ośrodka Studiów Franciszkańskich PAT (UPJPII) i Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Krakowie) oraz odbyte podróże studyjne do europejskich uniwersytetów lub innych europejskich instytucji publicznych w ramach udziału w projekcie badawczym, wymiany bezpośredniej lub w ramach innych form współpracy międzynarodowej (jak przedstawiono w zał. nr 7 jej wniosku o wszczęcie postępowania).

Na wysoka ocenę zasługuje także dorobek dydaktycznym i popularyzujący naukę, przedstawiony w załącznikach 6 i 8 jej wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego. W odniesieniu do dorobku dydaktycznego podkreślić należy, iż dr Barbara Iwańska prowadziła lub prowadzi, w ramach macierzystej uczelni, zajęcia z zakresu prawnej problematyki ochrony środowiska w różnych formach (ćwiczenia, wykłady, w tym wykład podstawowy i monograficzny, seminaria magisterskie, konserwatoria). Adresowane są one do różnych słuchaczy: studentów kierunku: prawo i administracja, studentów specjalizacji biologia środowiskowa, studentów specjalizacji ochrona środowiska, a także sędziów, radców prawnych czy przedstawicieli administracji publicznej, którzy uczestniczą w oferowanych przez uczelnię studiach podyplomowych. Aktywność dydaktyczna dr Barbary Iwańskiej obejmuje również zajęcia prowadzone poza Uniwersytetem Jagiellońskim, realizowane w ramach współpracy Habilitantki z naukowymi instytucjami publicznymi oraz z instytucjami prywatnymi. Ich przedmiot obejmuje prawną problematykę ochrony środowiska, choć nie tylko. Dr Barbara Iwańska była również dotychczas promotorem kilkudziesięciu prac magisterskich, pełniła również funkcje: recenzenta prac magisterskich, członka komisji lub przewodniczącego komisji przeprowadzającej egzaminy magisterskie na kierunkach: prawo i administracja.

VI. Komisja habilitacyjna uwzględniając:

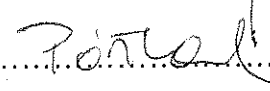
- ocenę dorobku naukowego dr Barbary Iwańskiej i jej wkład w rozwój nauki prawa, w szczególności prawa ochrony środowiska, oraz ocenę jej aktywności naukowej dokonanej pod kątem spełnienia przesłanek określonych w art. 16 ust. 1 ustawy oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego;

- treść autoreferatu Habilitantki i jednoznacznie pozytywne recenzje jej dorobku i aktywności naukowej, sporządzone przez recenzentów: prof. dr hab. Andrzeja Wasilewskiego; dr hab. Jerzego Stelmasiaka, prof. UMCS; dr hab. Jerzego Supernata, prof. UWr; a także przez członka komisji prof. Marka Górskiego;

na podstawie art. 18 a ust. 8 ustawy, po przeprowadzeniu dyskusji, postanowiła w głosowaniu jawnym jednogłośnie (6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się) podjąć uchwałę, wyrażającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr Barbarze Iwańskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych, w dyscyplinie prawo.

Członkowie Komisji obecni na posiedzeniu w dniu 27 września 2013 r.:

Prof. dr hab. Bogdan Dolnicki – Przewodniczący Komisji.....

Dr hab. Nina Półtorak – Sekretarz Komisji

Dr hab. Jerzy Stelmasiak, prof. UMCS – Recenzent

Prof. dr hab. Andrzej Wasilewski – Recenzent

Prof. dr hab. Marek Górski – Członek Komisji

Dr hab. Andrzej Matan - Członek Komisji